

Sus Morré was  n Cartouche's mannen  n de gerechtsdienaren ontsnapt. De schelm verborg zich lange tijd op 't dak van een pannenhuis. Langs de goot was hij naar boven geklommen.

Hij had er tijd om over zijn lot na te denken.

De schelm zag zijn plannen in duigen. Hij had gehoopt Cartouche uit de weg te ruimen, nu was hij ontmaskerd, terwijl de kapitein nog leefde.

Thans kon hij op de heide niet meer terugkeren, want ieder zou hem reukenschap vragen. 't Was nu niet 't ogenblik Cartouche's gezag aan 't wankelen te brengen, want de hoofdman werd thans meer geliefd dan ooit, na 't stoute stuk van de plundering der stadskas.

— Wat moet ik dan doen! dacht Morré. Ha! die verwenste Louise! Waarom handelde ze niet rapper!

De lafaard had het meisje tot een misdaad willen aanzetten en begreep niet hoe in-gemeen, hoe trouweloos, hoe laaghartig hij was.

Eindelijk scheen de fielt iets gevonden te hebben.

— Ik ga naar Guldentop, mompelde hij. Ik word kapitein van Klein-Brabant, en we zullen eens zien wiens bende machtiger zijn zal, die van Morré of van Cartouche. En Cartouche, we blijven vijanden.

De schelm liet zich van 't dak afglijden. Hij besloot langs een omweg naar Klein-Brabant te gaan.

Daar hij vermoedde dat Cartouche langs Berchem zou gevlucht zijn, besloot Morré over 't water te ontsnappen. Hij liep naar Austruweel, maakte daar een bootje los en roeide naar de andere zijde.

Bij 't uitstappen was hij te haastig, struikelde over de boord van 't vaartuig en viel hals over kop in 't water.

Hij kon echter aan land geraken en stond daar nu druipend en bevend.

Mistroostig sukkelde hij langs de dijk.

Morré was lang op 't dak gebleven en had toen de wandeling naar Austruweel gedaan. 't Was tamelijk laat geworden, want de nacht was voorbij.

Morré zag een klein huis bij de stroom en besloot er te vragen zijn klederen te mogen drogen.

Hier zou men geen binder komen zoeken.

De rover trommelde op de deur.

Iemand stak zijn hoofd door een dakvenster en vroeg :

Wie daar ?

— Och, laat mij binnen, ik ben een eerlijk man.

— Wie zijt ge dan ?

— Een reiziger... ik heb 'n ongeluk gehad, 'k ben in het water gevallen.

— Wacht, ik kom ! klonk het terug

— Als de man oud is, steel ik klederen, nam de schurk zich reeds voor.

De deur werd geopend.

Maar 't was geen grijsaard, doch een kloeke, struise man, die nu voor Morré stond.

— Kom binnen, nodigde hij vriendelijk, het is een ongeschikt uur om een bad te nemen.

— Dat moogt ge wel zeggen, maar ik deed het dan ook niet vrijwillig, dat begrijpt ge wel.

— Van waar komt gij ?

— Ik ben naar Zeeland geweest en besloot door te reizen, hopende heden vroeg thuis te zijn. Maar de slaap overviel me, ik moest rusten...

— En ge legde u op 't gras van de dijk, zeker ?

— Juist.

— En ge zijt in 't water gerold ?

— Ten minste ik werd wakker... en lag in de Schelde.

— Ge kunt zwemmen ?

— Gelukkig, zo niet dan lag ik als aas voor de vissen op de bodem van de stroom.

— Uw lijk zou aangespoeld zijn, maar weg met die sombere gedachten. Ge zijt gered, en ik zal gauw wat vuur maken; trek uw natte plunje uit, zulke schone klederen kan ik u niet verschaffen, maar dan toch droge, hernam de gastvrije man.

— Ge zijt wel goed.

— Och we zijn op de wereld om elkaar te helpen.

— Ja, beaamde de kerel, die op de wereld scheen om zijn naasten in 't onheil te storten.

Morré ontkleedde zich, toen plotseling de deur ener nevenkamer geopend werd.

— Die stem... klonk het... Ja, dat is de veerman...

Morré stond als verstomd.

André, Louise's echtgenoot, stond daar...

De binder staarde naar hem als naar een verzezen dode en sidderde... nu niet van koude echter.

— Hij heeft mij in 't water geworpen, riep André.

— Wat ! kreet de meester des huises.

— Ik verzeker het u. Ha ! nu herken ik hem... bij Onze-Lieve-Vrouwe, het is Sus Morré, een binder van de Pijpelheide. Ha ! nu begrijp ik alles.

BAKELANDT

GET
COMFORT

— Ge liegt! riep Sus, die zich van zijn schrik herstelde.

Hij was zich, zoals we zeiden, aan 't ontkleden en daardoor belemmerd in zijn bewegingen.

De man, die hem zo gastvrij ontvangen had, wierp zich op de rover en smeed hem ten gronde.

— Roep mijn zoon! gebood hij André... Gij zijt nog te zwak om mij te helpen.

Louise's echtgenoot gehoorzaamde.

Een stoere knaap snelde toe.

— Wat is er, vader? vroeg hij verbaasd.

— Rap... een koord... we hebben een rover.

Morré wilde zich verdedigen, maar zijn tegenstander had hem stevig onder de knie.

De zoon kwam spoedig met een koord en hij hielp zijn vader de fielt binden.

— Ik hoor stemmen buiten, zei de jongen.

— Grendel de deur... er zullen nog binders zijn! riep zijn vader.

De deur werd goed verzekerd.

De stemmen klonken nader.

— Ze zijn daar, hernam de meester van het huis. Ik zal mijn geweer afschieten.

— Luister, ze roepen iets, sprak de zoon. Maar, vader, 't zijn geen rovers.

— Klaas, doe eens open! klonk het buiten.

— Dat is boer feguit, zei de man, die als Klaas aangesproken werd, en zo heette de heer van dit huis dan ook.

— Zijt gij alleen? vroeg hij.

— Met mijn zoon en knechten. Er zijn rovers op ons hof geweest, en we hebben hen verjaagd en achtervolgd, doch helaas! vruchteloos. Toe, laat ons binnen en schenk ons wat drank.

Klaas schoof haastig de grendels weg.

— Welkom! riep hij. Ik ben gelukkiger geweest dan gij, vrienden. Kijk daar eens!

— Wie is dat?

— Een binder! De kerel maakte mij wijs, dat hij in de Schelde gevallen was. Maar hij zal bij zijn vlucht in een sloot getuimeld zijn en hij was nu zo brutaal zich hier te komen drogen.

— Ik ben op geen hoeve geweest, zei Morré.

— Neen, ge zijt een eerlijke reiziger. Uw verhaal van uw reis naar Zeeland kwam me ook al vreemd voor. Nu de rechters zullen dat wel onderzoeken.

— Ik zal een kar halen, we zullen de schavuit naar Zwijndrecht brengen, hernam de boer. Toe, Willem en Jan, haalt gij een driewielkar, vervolgde hij tot zijn zoon en een knecht.

De jonge lieden vertrokken onmiddellijk.

Sus Morré werd dus naar 't dorp gevoerd en daar men vernam, wat er te Antwerpen geschied was, liet men de binder naar de stad verhuizen.

De politieoverste wreef zich de handen van genoeg en mompelde:

— Nu zal er een andere tijd gaan aanbreken voor de heren der Pijpelheide.

In het huis bij de Schelde was ieder opgestaan. Men had André weer te bed geholpen, want Louise's echtgenoot was half bezwijmd op de vloer gevallen.

— Wie is hij? vroeg boer Leguit uit nieuwsgierigheid. Een heer uit de stad. Verleden nacht kwam hij hier doodzwak aan.

— Wat is er met hem gebeurd?

Klaas vertelde wat er met André gebeurd was.

Inderdaad het was wel André die de lezers in het huizeke zien.

André die wonderbaarlijk aan de dood was ontsnapt.

Men herinnert zich dat hij door Sus Morré, met een geweldige stoot over boord werd gegooid en toen hij zich aan het bootje wilde vastklampen met een riem ongenadig terug in de vloed werd gedreven.

André ging als een steen naar onder.

De stroom is daar zeer diep, maar een drenkeling die onverwachts werd aangevallen of bij toeval in 't water geraakt kan zich natuurlijk geen rekenschap geven van de diepte.

Hij dwarrelde dan als een tol naar beneden want op die plaats was er sterke stroming, die soms in draaikolk ronddraaide.

Nu was André juist in een van die draaikolken geraakt en draaide op zichzelf rond, recht naar de diepte.

Gelukkig voor hem wierp de kolk hem met een zwaai in een stroming, landafwaarts, naar zee toe.

Het was juist afdrijvende tij. En dit was zijn redding.

Meegesleurd door de kolk en door de geweldige, hieruit ontstaande stroming, was hij spoedig een heel eind verder en werd, aan de bocht der Schelde, recht over Austruweel, op het zand van de oever geworpen.

Hoe vlug alles was toegegaan had André niet de gelegenheid gehad tot zwemmen, niet eenmaal de armen en de benen in zwembeweging kunnen uitstrekken. Het was als een maalstroom die hem op en neder duwde, hem veel water in mond en neus bracht en hem ten slotte zo bedwelde dat hij geen macht meer bezat om te worstelen en als lam geslagen werd.

Hij had geen tijd meer tot denken. Geen tijd om maatregelen te nemen tot zijn redding; echter toen hij op 't zand lag en tot ruste kwam kreeg hij een weinig het bewustzijn terug en kon nog enkele bewegingen maken om door modder en zand zich een weinig hoger te hijsen zodat hij voorlopig uit de dodelijke greep van het water verlost was.

Een tijd later kreeg hij 't bewustzijn terug.

Na 't verhaal van de valse veerschipper vervolgde hij medelijdend:

— De arme man slaagde erin de wal te bereiken, en hij sleepte zich tot hier. Hij viel bewusteloos neer en gisteren lag hij gans de dag buiten kennis. Deze nacht moet hij wat beter geworden zijn, want toen die binder hier was herkende hij zijn stem.

— De rover was dus de valse veerman.

— Ja.

— En welke reden had hij om die man in de Schelde te werpen?

— Dat zullen we weten als de zieke spreken kan, antwoordde Klaas.

André kwam weer bij zijn zinnen en herinnerde zich alles.

— Wat zal mijn vrouw ongerust zijn! kloege hij. Ik heb nog geroepen.

BAKELANDT

DE HONGERWINTER

— Ik heb u niet gehoord.

— Mijn stem is nog flauwer. Toen ik die binder hoorde, was het of er over mij een nieuwe kracht kwam. Maar, vriend, wilt ge zo goed zijn mijn vrouw te halen. O! ze moet zeer ongerust zijn.

— Waar woont uw vrouw?

— Bij burggraaf de Poil, op de Meir.

— Ja, ik ken de burggraaf wel.

— Ik ben in zijn dienst, ik was voor hem op reis. De binders hebben onlangs gepoogd mijn meester geld af te truggelen. Ik kon het verhinderen... ge weet nu hoe de schurken zich op mij wilden wreken. Ze moeten me bespied hebben.

— Ja, sluw zijn ze genoeg, heer. Ik zal onmiddellijk mijn zoon naar de stad sturen.

André kon door dit verhaal zijn vroegere betrekkingen met de binders verzwijgen.

Na enige uren kwam Louise.

De vrouw des huizes leidde haar naar het bed van de zieke.

Het wederzien was roerend.

— André! André! riep de vrouw wenend. Uit de dood heb ik u terug.

— Ja, Louise, uit de dood!

— O, er is veel gebeurd, André.

En flulsterend vertelde ze hem haar ontmoeting met Cartouche

— Sus Morré dreef u naar die plaats?

— Ja...

— En hij wierp mij in 't water.

— Morré! riep Louise.

— Stil, spreek zachter... Ja, Morré, die als veerman vermomd, mij uit de boot wierp.

Maar, de schurk is nu gevangen.

— Was het Morré die men hier aanhield? De knaap heeft mij zo iets verteld.

Daarom was er zoveel beweging te Antwerpen.

— Hij heeft zijn verdiende loon.

— Ja. Boontje komt altijd om zijn loontje.

Maar het voorhoofd van Louise bleef bewolkt.

— Wat scheelt er lieveke? vroeg André.

— Ik denk aan iets wat me zeer verontrust

— Morré zal ons niet sparen.

— Wat kan hij van ons zeggen?

— Dat is een leugen, dat weet ge wel, Louise

— Zeker weet ik dat maar toch zal hij ons beschuldigen uit haat en uit wraak.

— Maar wij zullen hem voorkomen, Louise. Ik zelf zal aan de rechter of de gerechtelijke beambte, onze lijdensgeschiedenis vertellen. Ik zal hem mededelen hoe groot onze droefheid steeds is geweest te moeten leven te midden van die bandieten. Wij hebben toch nooit onze handen bezoedeld met een misdaad. Nooit kan men van ons zeggen dat wij tot de bende hebben toebehoord.

— Maar met wie men verkeert wordt men vereerd.

— Wij zullen getuigen bijhalen, Louise. Wees nu niet bezorgd. Onze beschermer burggraaf de Poil zal, zijnerzijds, ook voor ons komen getuigen. Trouwens wij hadden reeds betrekking met de politie na de overval van Cartouche en Bakelandt. Men weet wie we zijn en sterk door ons gedrag moeten we niet vrezen hoe vals de beschuldiging van Morr e ook moge zijn en hoe groot zijn wraakplannen.

Louise liet zich eindelijk overreden door de overtuigende taal van Andrée, gaf zich thans gansch ongestoord over aan haar blijdschap hem weder gevonden te hebben.

Later op de dag werd Andrée in een rijtuig van boer Leguit naar het veer gevoerd. Aan de andere oever stond de koets van de burggraaf gereed en weldra lag de zieke gemakkelijk in een ruime kamer der woning op de Meir.

De politieoverste kwam hem daar opzoeken.

Hij werd bij de Poil binnengebracht.

— Ik ken de reden van uw bezoek, zei de edelman, maar alvorens de zieke te ondervragen ben ik zo vrij u een en ander over hem te zeggen die u een verklaring zullen zijn van het onderhoud dat gij met hem wenst te hebben.

— Zeer verplicht, citoyen, zei de gerechtsdienaar.

— Zet u een wijle.

Nu begon de Poil een lang verhaal waarin hij de ganse geschiedenis van Andrée en Louise uiteendeed. Hoe zij, walgend over de bandietenstreken der Pijpelheidse bende, de streek waren ontvlucht en meermaals waren blootgesteld geweest aan de aanslagen der bandieten. Hoe hun leven een echte marteling was geweest en zij, ondanks alle beloften en bedreigingen, tot het laatste toe aan eer en deugd gestand waren gebleven.

Nu werd de agent gebracht in de kamer van Andrée.

Hij groette hem vriendelijk en zeide :

— Een ogenblik moet ik u spreken, zei hij op beleefde toon.

— Tot uw dienst, heer.

— Ge zijt de man, die in 't water geworpen werd ?

— Ja, heer.

— Door de genaamde Morr e ?

— Ja.

— En uit welke reden handelde hij ?

Andrée aarzelde.

Toen vertelde hij de volle waarheid en de Poil en Pierre bevestigden zijn woorden.

Verrast luisterde de ambtenaar toe

— Het net strikt zich al meer en meer om de binders der heide, dacht hij.

— Al zijt ge natuurlijk vrij, toch moet ik u verzoeken voorlopig in de stad te blijven, om zo nodig als getuige te dienen, zei hij tot Louise's echtgenoot.

— Ik ben tot uw dienst, heer en voorzeker kan ik u allerlei inlichtingen geven.

De ambtenaar wenste de zieke een voorspoedige genezing, en ging voldaan heen.

THE GREAT BRITAIN
1850
HARELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel II

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955